

Danske regioner *sætter fokus* på knogleskørhed

Nyt regionalt samarbejde skal styrke indsatsen i forhold til knogleskørhed over hele landet.

I november 2018 udgav Sundhedsstyrelsen en rapport med resultaterne af afdækningen af den samlede indsats på osteoporoseområdet i Danmark. Formålet var at beskrive de væsentligste udfordringer i de eksisterende forebyggelses- og behandlingsprogrammer på området og at anvise forslag til mulige indsatser inden for forebyggelse, rehabilitering, opsporing, behandling, herunder forslag til et forbedret tværsektorielt samarbejde.

” En tværregional arbejdsgruppe skal belyse, hvordan regionerne kan styrke indsatsen i forhold til knogleskørhed

Rapporten afdækkede blandt andet, at der er massiv forskel på indsatsen i forhold til opsporing af knogleskørhed både på regionalt og kommunalt plan, og at der mangler nationale standarder på DXA-scanningsområdet, såvel

hvad angår den information om scanningsresultaterne, der gives til almen praksis og patienten, som i forhold til selve kalibreringen af scannerne. Sidstnævnte betyder, at det i dag er afgørende at få foretaget alle DXA-scanninger på det samme apparatur for at være helt sikker på, at resultatet er retvisende. Et faktum, der kan være til stor gene eksempelvis for patienter, som på grund af flytning i dag skal rejse langt for at blive scannet.

Samarbejde om styrket indsats

På baggrund af rapporten har Danske Regioner nedsat en tværregional arbejdsgruppe, der skal belyse, hvordan regionerne sammen kan styrke indsatsen i forhold til knogleskørhed.

Arbejdsgruppen skal som minimum forholde sig til:

- Risikogrupper
- Indførelse af nye procedurer (Fracture Liaison Service, FLS) på alle hospitaler, der modtager og behandler borgere med knoglebrud. Initiativet skal bidrage til opsporing af de brud, der skyldes knogleskørhed
- Udarbejdelse af nationale retningslinjer for DXA-scanninger, således at almen praksis

og patienter over hele landet får ensartet information og vejledning om sygdommen og dens behandling

- Udarbejdelse af nationale standarder for kalibrering af DXA-scannere.

Hver region har udpeget to deltagere til gruppen, og formandskabet for arbejdsgruppen varetages af professor, overlæge Peter Vestergaard fra Aalborg Universitetshospital, idet Region Nordjylland siden 2015 har haft stor succes med opsporing af nordjyder med knogleskørhed som følge af en styrket tværsektoriel indsats på området.

Første møde i arbejdsgruppen var programsat til april, men mødet er grundet COVID-19-situationen udsat.

” Vi kan slå to fluer med ét smæk ved at sætte ind på det her felt

En af dem, der hilser det nye tiltag velkommen, er regionsrådsmedlem Carsten Sørensen, der har gjort en stor indsats for at få

Foto: Region Syddanmark

Alene i Syddanmark bor der 150.000 mennesker med knogleskørhed, og medlem af regionsrådet, Carsten Sørensen, glæder sig derfor til at indføre de nye retningslinjer, så snart regionerne er blevet enige om de nye standarder.

sat knogleskørhed på såvel dagsorden som budget i Region Syddanmark.

”Alene i Region Syddanmark lever omkring 150.000 borgere med knogleskørhed, de fleste af dem uden at vide det. Sygdommen koster livskvalitet for dem, der er ramt. Samtidig er den bekostelig for samfundet, og dens følgevirkninger koster alene Region Syddanmark og de tilhørende kommuner mere end 1,7 milliarder kroner om året. Vi kan slå to fluer med ét smæk ved at sætte ind på det her felt, og det

glæder mig, at det nu får et større fokus”, siger Carsten Sørensen, som håber på at få en plads i den tværregionale arbejdsgruppe og glæder sig over, at Region Syddanmark har tilsluttet sig at indføre de nye retningslinjer, så snart regionerne er blevet enige om de nye standarder.

Også Osteoporoseforeningen bakker op om initiativet:

”Osteoporoseforeningen har i mange år arbejdet på at gøre vores politikere og andre beslutningstagere opmærksomme på

de massive problematikker, der gør sig gældende på osteoporoseområdet. Vi har længe været fortalere for, at der udarbejdes en national handlingsplan for knogleskørhed, som kan sikre en ensartet forebyggelse, opsporing, behandling og rehabilitering af høj kvalitet over hele landet. Det er vi stadig, men initiativet fra Danske Regioner ser vi som et skridt i den rigtige retning, selvom det langt fra kan stå alene”, fastslår landsformand for Osteoporoseforeningen, Ulla Knappe.

Bedre opsporing af knogleskørhed blandt patienter med brud:

Fracture Liaison Service, FLS, er et forebyggelsesprogram med fokus på forebyggelse af yderligere brud. Ved hjælp af en udpeget FLS-kordinator opspores patienter proaktivt gennem dialog med akutmodtagelsen, ortopædkirurgisk afdeling mv. FLS er taget i brug i Storbritannien og herhjemme på Holbæk Sygehus, Hillerød Hospital, Hvidovre Hospital samt på Ålborg Universitetshospital, alle implementeret på lokalt initiativ. Metoden har vist sig effektiv i forhold til forebyggelse af nye knoglebrud, og Sundhedsstyrelsen vurderer, at FLS-indsatsen som minimum er omkostningsneutral.

På de afdelinger, der har implementeret FLS, har indsatsen resulteret i færre indlæggelser og færre udgifter til operationer – en gevinst for både patienter og samfund. Ud over at bidrage til en øget grad af forebyggelse, vurderes det, at et FLS-program vil kunne fjerne en del af uligheden inden for knogleskørhed, idet FLS-kordinatoren gennem sin proaktive opsporing vil finde de patienter, der ellers ville risikere at glide ud af systemet igen uden at have fået foretaget en risikovurdering eller være sat i osteoporosebehandling.